

SZKOLNY CHOCHLIK

Już w powietrzu wiosnę słyszę...
Serce patrzy w me zacisze...
Świat wiosennie, w słońcu cały,
Wróble się rozświergotały...

**Szkoła Podstawowa
im. Marszałka Józefa
Piłsudskiego
w Nawojowej Górze**

Julian Tuwim

Numer 3, rok szkolny 2020/2021

W NUMERZE:

- Mokradła
- Dzień Pozytywnego Myślenia
- Walentynki
- Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego
- Niedźwiedź polarny nie boi się zimy
- 8 marca – Święto Kobiet
- Dzień liczby PI
- Wiosna wokół nas
- Nie marnuj wody!
- Nadchodzą święta
- Co warto przeczytać?
- Święta, święta i...

MOKRADŁA I ICH ROLA W PRZYRODZIE

Mokradła to obszar łączący cechy siedliska lądowego i wodnego. Dzień Mokradeł upamiętnia międzynarodowa konwencja ramsarska z 1971 r., pod którą podpisało się do tej pory aż 160 państw. Inicjatywa ma na celu ochronę cennych obszarów wodno-błotnych na całym świecie, wraz z zamieszkującą je fauną, którą stanowią głównie rozmaite gatunki ptaków. Na listę konwencji wpisanych jest aż 13 terenów podmokłych w Polsce, głównie parki narodowe i rezerваты przyrody. Światowy Dzień Mokradeł po raz pierwszy obchodzono w 1997 r. Każdym kolejnym obchodom towarzyszyło inne hasło przewodnie, np. „Dni Rospudy” czy ”Zdrowe bagna – zdrowi ludzie”.

W promowaniu idei ochrony unikalnych obszarów podmokłych uczestniczą zarówno instytucje państwowe jak i organizacje pozarządowe. Głównym celem obchodów Dnia Mokradeł jest podnoszenie świadomości społecznej w zakresie ich roli ekologicznej i gospodarczej. A poza tym – są po prostu piękne...

Oliwia Małocha

Dzień pozytywnego myślenia

Optymiści twierdzą ponoć, że żyjemy w najlepszym z możliwych światów, a pesymiści obawiają się, że to może być prawda. Dzień Pozytywnego Myślenia ma pomóc wszystkim przyjąć tę prawdę i uwierzyć, że wszystko zmierza we właściwym kierunku.

Pomysłodawczynią tego święta jest amerykańska psycholog Kirsten Harrell.

Od lat zajmuje się ona badaniem wpływu optymistycznego nastawienia na zdrowie i proces leczenia ludzi, którzy zapadli na różne choroby. Jej zdaniem pozytywne myślenie może działać więcej niż nam się wydaje. Co ciekawe, potwierdzają to badania naukowców: optymiści są od 5 do 10% mniej narażeni na choroby serca, wylewy, depresję czy nowotwory.

Optymiści zwykle prowadzą zdrowszy i bardziej aktywny tryb życia niż pesymiści, co też wpływa na lepsze samopoczucie. Usposobienie wobec rzeczywistości jest w dużej mierze rzeczą wyuczoną, często nieświadomie. Oznacza to, że pracując nad sobą można zmieniać własne nastawienie do świata. Drugi dzień lutego jest zatem doskonałą okazją do tego, by nabrać przekonania, że optymizm popłaca.

14 lutego WALENTYNKI

Walentynki obchodzimy 14 lutego, czyli w dniu Świętego Walentego. To wtedy zakochani obdarowują się drobnymi lub większymi prezentami. Popularne są także wiersze, wierszyki i powiedzonka zawierające wyznania miłosne. Czasami dochodzi również do oświadczeń, których nie wypada nie przyjąć w dniu zakochanych.

A kim był Święty Walenty?

W tradycji chrześcijańskiej odnajdujemy informacje o około jedenastu świętych o imieniu Valentine lub Valentinus. Jednak najbardziej prawdopodobnym świętym "odpowiedzialnym" za Walentynki jest Święty Walenty z Ternii. Najpopularniejsza hagiografia opisuje go jako biskupa Ternii (miasta w Umbrii, w centralnych Włoszech), żyjącego w czasach Cesarza Rzymu Klaudiusza II Gockiego (III wiek). Według podań Święty Walenty sprzeciwił się rozkazowi cesarza zakazującemu udzielania ślubów młodym mężczyznom, którzy przed wyruszeniem w bój chcieli mieć świadomość, że na ich powrót czeka kochająca żona. Rozkaz ten wynikał z przekonania doradców Klaudiusza, że nieżonaci mężczyźni są lepszymi żołnierzami niż ci żonaci. Biskup Walenty złamał jednak ten zakaz i błogosławił młodych legionistów i ich wybranki, za co został wtrącony do więzienia, gdzie zakochał się w niewidomej córce strażnika. Legenda głosi, że owa dziewczyna dzięki miłości Walentego odzyskała wzrok. Gdy ta informacja dotarła do cesarza, kazał on zgładzić Walentego. Dzień przed egzekucją biskup napisał list do swojej ukochanej, który podpisał "Od Twojego Walentego". Tak podpisują karteczki z wyznaniem miłosnym nieśmiali panowie, którzy chcą zdobyć dziewczęce serce.

Oliwia Mazur

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego to święto ustanowione w czasie 30. Sesji Konferencji Generalnej UNESCO 17 listopada 1999 roku, a obchodzone jest ono corocznie dnia 21 lutego.

Święto upamiętnia wydarzenia w mieście Dhace (obecnie stolica Bangladeszu), gdzie w 1952 roku pięciu studentów tamtejszego uniwersytetu zginęło podczas pokojowej demonstracji, w trakcie której domagali się nadania językowi bengalskiemu statusu jednego z dwóch języków urzędowych w Bengalu Wschodnim, należącym wówczas do Pakistanu. Oficjalnie rząd Pakistanu ogłosił bengalski językiem urzędowym w 1956 roku, po wielu latach sporów.

Poza upamiętnieniem wymienionych wydarzeń, głównym przesłaniem Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego jest promocja wielojęzyczności oraz zwrócenie uwagi na potrzebę ochrony różnorodności językowej jako elementu kultury. To także sposób na ukazanie piękna każdego języka jako najdoskonalszego narzędzia komunikacji międzyludzkiej.

Marlena Sarota

NIEDŹWIEDŹ POLARNY NIE BOI SIĘ ZIMY!

Te miłe, puszyste i śnieżnobiałe misie to jedne z największych drapieżników lądowych.

Mimo swej tuszy są niezawodnymi myśliwymi i potrafią przetrwać arktyczne zimy, tak srogie i uciążliwe dla człowieka.

Niedźwiedzie polarne są ssakami, które w odróżnieniu od swoich brunatnych kuzynów, za główny posiłek uważają mięso, w poszukiwaniu którego są w stanie przebyć tysiące kilometrów w ciągu roku. Szukają pożywienia na skutych lodem wodach polując na foki, morsy czy narwale.

Kolor niedźwiedziego futra daje im możliwość kamuflażu przed ewentualnym zagrożeniem. Pod futrzaną warstwą mięski mają pokaźny zapas tłuszczu, który sprzyja utrzymaniu stałej temperatury ciała. Małe uszy i ogon również zabezpieczają je przed utratą ciepła. Polarne misie to doskonali pływacy – godzinami potrafią pływać w poszukiwaniu jedzenia. Młode niedźwiadki pozostają z matką do dwóch lat po narodzinach, a po tym okresie stopniowo się usamodzielniają.

Efekt cieplarniany powoduje, iż spokojne dotąd życie tych zwierząt staje się coraz trudniejsze. Topniejące lodowce powodują, iż niedźwiedzie mają coraz mniejsze szanse na owocny połów. Dryfowanie na krze i przemierzanie bezkresnych wód Arktyki też może niedługo stać się dla nich wspomnieniem. Czyżby przez działalność człowieka jedynym miejscem dla niedźwiedzia polarnego miało się stać ciasne zoo?

Maja Zbroińska

DZIEŃ KOBIET 8 MARCA

8 marca obchodzimy Międzynarodowy Dzień Kobiet. Kojarzące się z minionym systemem oraz goździkami święto, przyjęło się znakomicie nie tylko w Polsce. Ma ono obecnie inny wydźwięk niż kiedyś, bo kobiety posiadają swoje prawa, wiedzą czego chcą. Nie ukrywają się w cieniu mężczyzn, walczą o swoje racje podczas różnego rodzaju happeningów.

Skąd pomysł Dnia Kobiet?

Pierwsze wzmianki o nim sięgają starożytnego Rzymu, gdzie obchodzono Matronalia. Matrony – zameężne kobiety udawały się do gajów oliwnych modłać się do bogów o szczęście w małżeństwie i składając w darze kwiaty. Po godzinach modlitw wracały do domów, aby przygotować ucztę dla swoich niewolników, a mężowie obdarowywali w tym dniu żony prezentami. Za początki Międzynarodowego Dnia Kobiet uważa się wydarzenia z 28 lutego 1909 roku. Na ulice Nowego Jorku wyszły pracownice zakładów odzieżowych domagając się uzyskania takich samych jak mężczyźni praw polityczno–ekonomicznych oraz sprzeciwiając się wyzyskowi i pracy ponad siły. Niestety doszło do licznych zamieszek, w których zginęła duża liczba strajkujących. Socjalistyczna Partia Ameryki ustanowiła

obchody święta na 8 marca, aby upamiętnić to wydarzenie i dzielne kobiety. Od 1911 roku Międzynarodowy Dzień Kobiet obchodzi się również w Austrii, Danii, Szwajcarii i Niemczech.

W 1917 roku Dzień Kobiet dotarł do Rosji. Kobiety domagające się „chleba i pokoju” przyczyniły się w tym kraju do wybuchu rewolucji lutowej.

W 1945 roku w siedzibie ONZ została podpisana Karta Narodów Zjednoczonych potwierdzająca równość praw kobiet, choć wiemy, że różnie to wygląda w świecie.

Po rozpadzie Związku Radzieckiego w Armenii obchodzi się święto piękna i macierzyństwa, które łączy się ze zwiastowaniem w kościele ormiańskim.

We Włoszech natomiast panie dostają od swych mężczyzn gałązki akacji srebrzystej, co ma zapewnić im powodzenie.

W Polsce Dzień Kobiet jest okazją, by obdarować panie kwiatami lub słodkościami, a w wielu miastach odbywają się konferencje i spotkania organizowane przez kobiety, które podkreślają swoją rolę w społeczeństwie.

Dzień Kobiet

REDAKCJA

DZIEŃ LICZBY π

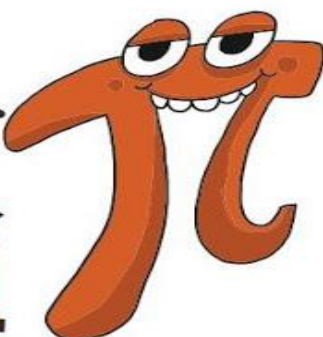
Przypatrzcie się dacie 14.03. – czy coś zauważyliście? 14 marca to (po małym zabiegu odwrócenia kolejności cyferek) początek ciągu pewnej liczby, która stała się patronem Dnia Liczby Pi.

Data ta to również rocznica narodzin Alberta Einsteina – jednego z najwybitniejszych matematyków. Zapis „3.14” to w przybliżeniu liczba pi, która stanowi stałą matematyczną wyrażającą stosunek obwodu koła do długości jego średnicy.

W 1988 roku Larry Show, amerykański artysta i naukowiec wymyślił święto od tak sobie, a pierwsze uroczystości związane z Dniem Pi odbyły się w San Francisco w Muzeum Nauki Exploratorium, w którym pracował Show. Naukowiec wraz z kolegami i pracownikami muzeum uczcił Dzień Pi zjedzeniem ciasta. Rok później do muzealników przyłączyli się zwiedzający, a w kolejnych latach Dzień Pi zaczęto obchodzić także w innych miastach Ameryki z coraz większym rozmachem. Dziś w USA 14.03. organizowane są marsze z transparentami oznaczonymi symbolem „ π ” oraz odbywa się tam obowiązkowe jedzenie ciasta i pizzy. W 2009 roku Dzień Liczby Pi został ogłoszony w Stanach kolejnym oficjalnym świętem.

Dzień
Liczby
Pi

Emilia Noworyta

21 marca to pierwszy dzień kalendarzowej wiosny. Po długiej zimie wyczekujemy tego dnia, bo z pewnością jest to powód do radości dla wszystkich zmęczonych zimnem i wcześniej zapadającym mrokiem.

Pierwszy dzień wiosny przypada na czas równonocy wiosennej i od tego momentu dzień stopniowo się wydłuża. Tradycyjnym zwyczajem związanym z pierwszym wiosennym dniem jest topienie lub palenie Marzanny. Zwyczaj ten wywodzi się ze słowiańskich wierzeń pogańskich i związany był kiedyś z Jarymi Godami, czyli cyklem obrzędów przypadających na czas równonocy wiosennej. Dawniej Marzanna była personifikacją boginki śmierci, którą należało wynieść ze wsi i utopić bądź spalić. Wierzano, że symboliczne zabicie postaci uosabiającej śmierć zapewni powrót życia i przyniesie urodzaj na cały nadchodzący rok. Obecnie Marzanna nie

przedstawia już śmierci, a raczej zimę, którą wyprasza się w dosadny sposób, aby zrobić miejsce wiosnie.

Przyzwyczailiśmy się, aby wiosnę witać 21 marca, jednak według najnowszych badań od 2014 roku astronomiczna wiosna przypada o dzień wcześniej, tj. 20 marca. Zmiana ta związana jest z ruchem precesyjnym ziemi, którego nie uwzględnia kalendarz. 21 marca stanie się na powrót pierwszym dniem wiosny dopiero w 2102 roku.

Kiedy tylko zaczyna pojawiać się pierwsze wiosenne słońce, nogi zwykle same niosą do lasu czy na łąkę, a później z każdym dniem zbliżającym nas do lata, przyroda staje się coraz bujniejsza, pachnąca i trudno się oprzeć spacerom i wycieczkom.

Wykorzystajmy ten zryw przyrody i dajmy się ponieść naturze zwłaszcza teraz, gdy ze względu na zaistniałą sytuację jesteśmy zmuszeni do wielogodzinnego przesiadywania przed ekranami komputerów.

Wiktoria Rogóż

WSPÓLNIE OSZCZĘDZAJMY I DBAJMY O WODĘ!

Światowy Dzień Wody został ustanowiony w 1992 r. po konferencji w Rio de Janerio, decyzją Organizacji Narodów Zjednoczonych.

W ubiegłym roku Światowy Dzień Wody rozpoczął Międzynarodową Dekadę pod hasłem Water for Life (Woda dla życia). Ideą obchodów Światowego Dnia Wody jest uświadomienie społeczeństwom krajów członkowskich ONZ problemów związanych z brakiem dostępu do wody pitnej oraz wpływu wody na prawidłowy rozwój społeczny i gospodarczy.

Światowy Dzień Wody obchodzony jest co rok 22 marca. Regularne dostawy wody pitnej są jedną z najbardziej podstawowych potrzeb człowieka, a podczas kryzysów humanitarnych stają się warunkiem przeżycia. Woda ma także zasadnicze znaczenie dla zdrowia oraz bezpieczeństwa żywności.

W wielu miejscach na świecie niedostatek wody jest stałym problemem. Zdarzają się jednak sytuacje, gdy pojawia się on niespodziewanie. Należą do nich klęski żywiołowe i konflikty zbrojne. Ofiary powodzi, trzęsień ziemi oraz wojen z dnia na dzień stają w obliczu zagrożenia własnej egzystencji. Minimalne standardy dotyczące kryzysów humanitarnych zakładają, że ich ofiary

powinny otrzymywać 15 - 20 litrów wody dziennie.

Tymczasem światowe zasoby słodkiej wody kurczą się. Według szacunków UNICEF w 2050 r. nawet 7 miliardów ludzi w 60 krajach może cierpieć z powodu niedostatku wody pitnej. Podstawową przyczyną tego zjawiska jest globalne ocieplenie. Przewiduje się, że wzrost średnich temperatur jedynie o 4° Celsjusza może jeszcze w tym wieku doprowadzić do zniknięcia lodowców, stanowiących 70% zasobów wody pitnej. Od 1960 r. ich powierzchnia zmniejszyła się już o 4 tysiące kilometrów kwadratowych, a tempo ich topnienia rośnie coraz szybciej. Konsekwencją zmian klimatycznych będą również coraz częstsze susze, powodzie, brak dostępu do wody pitnej dla coraz większej ilości ludzi oraz zatopienia niektórych wysp i rejonów nadbrzeżnych.

Globalne ocieplenie, spowodowane głównie emisją dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych to jedyna z przyczyn kryzysu wodnego. Nasza świadomość w oszczędzaniu wody ma więc ogromne znaczenie. Musimy przekonywać młode pokolenie, że to największe z bogactw ziemi, bez którego życie stanie się niemożliwe.

Wiktorja Łacna
Światowy Dzień Wody

ŚWIĘTA, ŚWIĘTA I ...

Każdy z nas zastanawia się, co stanie się z nami po śmierci. Gdy umiera ktoś z naszych bliskich, wierzymy, że ujrzymy tę osobę ponownie w życiu wiecznym, które stanie się także naszym udziałem. Czy zatem śmierć jest końcem wszelkiej świadomości?

Jezus nauczał, że życie nie kończy się z chwilą, gdy umiera nasze ciało. To twierdzenie wyraził słowami: „Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto we Mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie”.

Według naocznych świadków z najbliższego otoczenia Jezusa, pokazał On swoją moc nad śmiercią powstając z martwych trzy dni po ukrzyżowaniu i złożeniu Jego ciała w grobie.

Jest to wiara, która daje nadzieję chrześcijanom od ponad 2000 lat. Utwierdza nas w przekonaniu, że życie ziemskie jest tylko namiastką życia wiecznego, czekającego na tych, którzy zawierzą Chrystusowi.

Naśladowcy i uczniowie Jezusa byli świadkami Jego ukrzyżowania, pochówku i zmartwychwstania, po którym ponownie się im ukazał, by nie tylko sami uwierzyli, ale by naukę Kościoła przekazali następnym pokoleniom wyznawców.

To cała istota i sens Świąt Wielkiej Nocy – wiara w Jezusa Chrystusa, Jego życie, nauczanie, śmierć i zmartwychwstanie. To nadzieja, że i my powstanjemy z martwych w dniu ostatecznym.

REDAKCJA

WIELKANOC

Niedziela Wielkanocna to najważniejsze święto w chrześcijańskim świecie. W tym dniu odprawiana jest o świcie Msza święta rezurekcyjna dla uczczenia Zmartwychwstania Chrystusa. Święta Wielkanocne odznaczają się szczególną radością, ponieważ zmartwychwstanie Pana jest symbolem Jego zwycięstwa nad grzechem i śmiercią.

W dawnych czasach nabożeństwo rezurekcyjne odbywało się w Wielką Sobotę o północy. W czasach stanisławowskich, gdy niebezpieczne było przebywanie nocą na ulicach, uroczystość przeniesiono na niedzielny poranek.

Jak podają historycy Kościoła, pierwsza wzmianka o mszy rezurekcyjnej pochodzi z X w., a została ona odprawiona w Augsburgu w Niemczech. Obrzęd wywodzi się z misteriów

średniowiecznych, a na jego rozszerzenie wpłynęli prawdopodobnie bożogrobowcy (miechowici).

W Polsce obchody rezurekcyjne noszą nazwę Wielkanocy - na pamiątkę nocy z soboty na niedzielę, kiedy Jezus zmartwychwstał. W j. angielskim święto to nosi nazwę Easter, a w niemieckim Oester i są to nazwy pochodzące od słowa "Wschód". Kiedyś oznaczały one wschód słońca, czyli wzejście nowego dnia, a symbolicznie zmartwychwstanie Jezusa po nocy Jego śmierci.

W języku rosyjskim święto nosi nazwę Paschy. Wywodzi się ona ze Starego Testamentu. Święto Paschy obchodzone było w Izraelu jako sakralna uczta związana z ofiarowaniem baranka. Uczta paschalna łączyła się z wydarzeniem historycznym - wyjściem narodu wybranego z Egiptu i stanowiła pamiątkę zbawczego czynu Jahwe.

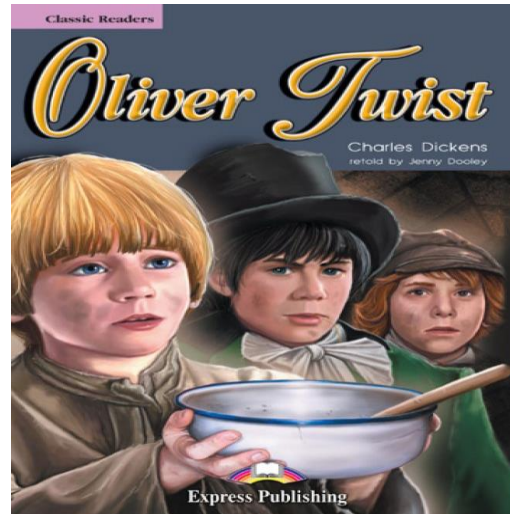

Wielkanoc jest świętem ruchomym (obchodzonym w pierwszą niedzielę po wiosennej pełni księżyca) i jest główną uroczystością roku liturgicznego, od której oblicza się kalendarz najważniejszych świąt kościelnych, jak: Wniebowstąpienie czy Zesłanie Ducha Świętego (Zielone Świątki).

Wiktoria Rogóż

CO WARTO PRZECZYTAĆ...

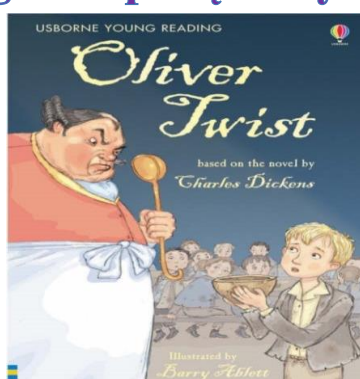

W tym numerze „Szkolnego Chochlika” chciałabym zachęcić do sięgnięcia po jedną z bardziej znanych powieści Charles’a Dickensa - *Oliver Twist*. Akcja książki toczy się w dawnej Anglii, najpierw w niewielkim miasteczku, a później w Londynie, jego różnych dzielnicach i zakamarkach.

Tytułowy bohater, Oliver jest sierotą. Zostaje on zatem umieszczony przez władze państwowe w jednym z sierocińców, gdzie panują bardzo trudne warunki życia. Dzieci są wiecznie głodne, cierpią z powodu chłodu i nie są dobrze traktowane przez tak zwanych opiekunów. Niektóre sieroty umierają z przemęczenia i nieludzkich warunków życia.

Nasz bohater, któremu mimo wszystko udawało się jakoś funkcjonować w tym okropnym miejscu, w dniu swoich dziewiątych urodzin zostaje przeniesiony do innego przytułku, w którym ma zdobyć wykształcenie i nauczyć się jakiegoś pożytecznego rzemiosła. Głodzony, poniewierany i popychany zostaje wyrzucony na bruk, gdy prosi o dokładkę jedzenia. Czy poradzi sobie sam w wielkim mieście? Jak potoczą się jego losy? Dowiesz się, kiedy sięgniesz po tę fascynującą opowieść. Polecam!

Nina Gąsienica

ZESPÓŁ REDAKCYJNY W SKŁADZIE:

Matylda Bojanek
Nina Gąsienica
Julia Kisielak
Wiktoria Łacna

Oliwia Małocha
Emilia Noworyta
Wiktoria Rogóż
Natalia Stępień
Maja Zbroińska

ŻYCZYMY PRZYJEMNEJ LEKTURY!

Pozdrawiamy wiosennie

REDAKCJA☺

* Nasze artykuły powstają głównie w oparciu o materiały zamieszczone na stronach internetowych.

A na koniec – uśmiechnij się...

Nawzajem!

to najczęstsze życzenia wielkanocne

DOWCIPY NA WIOSNĘ

KIEDY WRESZCIE PRZYJDZIE TA WIOSNA?

Ze wszystkich pór roku najbardziej
lubię wiosnę, wtedy moje lenistwo
można nazwać osłabieniem.

Nie jestem leniwy...

Ja po prostu cały czas mam włączony
tryb oszczędzania energii :)

Szkola 2020:

